

Nu kan man jo nok saa meget sige, at man er i høj Grad frisindet indenfor Kirkefondens Bestyrelse. Jeg mener, at Kendsgerningerne taler et andet Sprog. Og man har saa mangfoldige Midler til Raadighed, naar en Mand ikke rigtig passer ind i Omgivelserne, til at fremtvinge sin Villie. Hvis man ikke synes om Manden, kan man benytte sig af den Ret, man har til at faa ansat en Andenpræst; saa har man Ret til den halve Brug af Kirken og kan altsaa i Virkeligheden gøre Arbejdet umuligt for den anden Part. Dernæst er der tillige dette, at man ved paa Forhaand, at Kirkefonden og den Retning, den repræsenterer, altid har Overtaget i Kirkens Bestyrelse. Dette turde være Grunden til, at der er saa faa grundtvigske Præster, som søger ind for at blive Præster ved Kirkefondens Kirker.

Som Regel venter Kirkefondens Bestyrelse ikke, indtil man har faaet bygget en ny Kirke, med at foretage Udskillelse af Sogn og Ansættelse af ny Præst. Undertiden opfører man en midlertidig Kirke. Der staar jo saadan et Par midlertidige Kirker. En af dem hedder Grøndalskirken og kan vel nærmest lignedes ved et Kolonihave-lysthus — jeg har i hvert Fald hørt den Lignelse brugt om den. Den er i øvrigt faldefærdig, skønt den kun har staaet ganske faa Aar, og skønt der i sin Tid er blevet anvendt 23 000 Kr. paa at opføre den. Det er ogsaa noget, som viser, at Administrationen indenfor Kirkefonden ikke er saa ganske, som den skulde være. Men undertiden opfører man ikke en Gang saadan en midlertidig Kirke, inden man gaar til Udskillelse af et Sogn; og efter Udskillelsen giver man dette Sogn Ret til midlertidig at benytte en af de bestaaende Kirker, hvorved man kan komme til i høj Grad at lægge Hindringer i Vejen for det Arbejde, som i Forvejen gøres i denne Kirke.

Jeg skal her minde om, hvad der er foregaaet ude paa Vesterbro, hvor man fra Kristkirkens Sogn har udskilt et nyt Sogn, Søndre Sogn, ansat en Præst og givet vedkommende Sogn Lov til at bruge Sognekirken derude. Dette anbefalede, saa vidt jeg ved, af et Flertal i Menighedsraadet derude under Protest fra et Mindretals Side, men saaledes at man gik ud fra, at denne Tilladelse kun skulde gælde for et Aar. Nu er der imidlertid kommet en Resolution, hvorved der gives det nyoprettede Sogn med dets Præster Adgang til at benytte Sognekirken derude ikke blot for et Aar, men indtil videre, og dette „indtil videre“ er der ingen, der ved hvor langt er.

Jeg ved, at man allerede nu har henvendt sig til Menighedsraadet for at faa dette Aar, som var aftalt mellem Menighedsraadets Flertal og Kirkefonden, forlænget, idet man er ganske klar over, at det er umuligt nu at faa denne nye Kirke opført. Indtil dette kan ske, er altsaa Arbejdet derude i høj Grad hindret. Det er saadan, at en af Præsterne derude vilde, hvis han skulde rette sig efter Biskoppens Ordre om ikke at holde Konfirmation i Marts Maaned, overhovedet ikke kunne komme til at holde Konfirmation før sidst i Maj Maaned, fordi han ikke har Højmessestjeneste i April Maaned, og den Højmessestjeneste, han har først i Maj Maaned, allerede er beslaglagt til noget andet. Men dette er da saa urimelige Arbejdsvilkaar, at det ikke kan oprettholdes. Jeg mener, at det er et meget stort Spørgsmaal, om det overhovedet er lovmedholdeligt i den Grad at gribe ind i den hjemlede Ret til Brug af Kirkerne, som Præsterne har. Jeg ved, at dette Spørgsmaal ønskes prøvet for Domstolene, og jeg vil meget indtrængende henstille til den højtærede Kirkeminister, at han gør sit til, at der bevilges fri Proces i den Anledning. Det er dog et Principspørgsmaal af den allerstørste Betydning.

Naar jeg har sagt alt dette om Kirkefonden og dens Arbejde, er det, fordi jeg ønsker, at inden Folk giver deres Gave til Kirkefonden, skal de dog spørge sig selv og faa undersøgt, om det virkelig ogsaa er saadan, at der er en Kirkenød her i København, som begrundes, at man foretager denne mægtige Landsindsamling. Og hvis de efter at have undersøgt dette skulde komme til det Resultat, at det er der ikke, og derfor vil de ikke give nogen Gave til Kirkefonden i Aar, men de dog skulde have Trang til at komme af med en Gave til kirkeligt Arbejde her i København, vil jeg sige til dem: Saa giv Pengene til Grundtvigskirken. Her er en Opgave, som burde kunne samle hele det danske Folk. Naar en Gang denne herlige Kirke staar rejst derude paa Bispens Bjerg, vil den staa som et værdigt Mindesmærke for den Mand, som det danske Folk, den danske Menighed staar i saa overordentlig stor Gæld til. Skulde man yderligere spørge om Anvendelse for Penge, som man har tilovers, fordi man ikke nu giver mere til Københavns Kirkefond, vil jeg sige: Se ned til Sønderjylland, der er i høj Grad Trang til Forsamlingshuse, hvor man kan samle den under Fremmedherredømmet og under Krigen i høj Grad vanskøttede Ungdom til Gymnastik og til Foredrag. Her er Brug for mang-